

Số: /CNTY-CNTS

Lai Châu, ngày tháng 5 năm 2023

V/v chủ động tổ chức triển khai các biện pháp phòng chống nắng nóng cho động vật nuôi, thủy sản

Kính gửi: UBND các huyện, thành phố.

Theo dự báo của Trung tâm Khí tượng thủy văn Quốc gia, trong năm 2023 thời tiết nắng nóng sẽ diễn biến phức tạp, nắng nóng sẽ diễn ra từ tháng 5 đến nửa đầu tháng 8 ở miền Bắc, có nơi nắng nóng gay gắt với nhiệt độ cao nhất ở miền Bắc 37-38⁰C. Thời tiết có thể xảy ra những đợt nắng nóng kéo dài làm ảnh hưởng đến khả năng sinh trưởng, phát triển và làm giảm sức đề kháng của đàn vật nuôi, gây sốc cho động vật trên cạn; nắng nóng làm cá sốc nhiệt, nhiệt độ nước tăng lên, các chất hữu cơ tích tụ ở đáy ao sẽ phân hủy mạnh, thải ra các khí độc như: N-NH₃, N-NO₂ gây ngộ độc cho động vật thủy sản. Mặt khác nắng nóng kéo dài tạo điều kiện cho các loại tảo trong nước phát triển mạnh làm giảm hàm lượng oxy hòa tan trong nước vào ban đêm và sáng sớm, nhiệt độ nước cao làm ảnh hưởng đến tỷ lệ sống, là điều kiện thuận lợi cho các tác nhân gây bệnh như vi khuẩn và virus phát triển.

Để chủ động, kịp thời phòng chống nắng nóng cho động vật nuôi trên cạn và thủy sản, hạn chế thấp nhất các thiệt hại trong sản xuất do ảnh hưởng của thời tiết nắng nóng và dịch bệnh có thể phát sinh. Chi cục Chăn nuôi và Thú y đề nghị UBND các huyện, thành phố quan tâm, chỉ đạo triển khai tuyên truyền, hướng dẫn công tác phòng, chống nắng nóng cho vật nuôi đến các hộ, cơ sở chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản, cụ thể như sau:

1. Đối với đàn vật nuôi trên cạn

- Về chuồng trại và mật độ chuồng nuôi:

+ Xây dựng chuồng trại đảm bảo thoáng mát, làm nền chuồng cao hơn mặt đất xung quanh 20-30cm, xung quanh trồng cây xanh tạo bóng mát, hướng chuồng theo hướng Đông Nam là tốt nhất.

+ Mái chuồng: Nên lợp bằng mái ngói, tôn lạnh hoặc mái lá, mái hiên cách mặt đất tối thiểu 2m, có hệ thống cửa để thông gió; nền chuồng cao ráo, có độ dốc 2-3% để tránh đọng nước, đảm bảo thoát nước tốt, thường xuyên thu dọn, làm vệ sinh sạch sẽ các chất thải (phân, nước tiểu...) sẽ có tác dụng giảm sức nóng và khí độc từ các chất thải bốc lên.

- Mật độ nuôi: Giảm mật độ nuôi nhốt vật nuôi trong mùa hè, nắng nóng, đảm bảo thường xuyên có đủ nước mát cho vật nuôi uống, nên tắm chải cho gia súc 1-2 lần/ngày để làm giảm nhiệt cho cơ thể.

- Chống nóng chuồng nuôi:

+ Quạt thông gió: Nên đặt quạt thông gió theo thế nằm ngang, quạt theo hướng gió thổi, độ cao của quạt ở ngang tầm lưng đối với gia súc.

+ Đối với hệ thống chuồng kín: Cần cải tạo cho thông thoáng hoặc đặt quạt hút gió để tăng cường đối lưu không khí, giảm nhiệt độ và khí độc trong chuồng nuôi.

+ Đối với hệ thống chuồng hở: Nên có phen che, rèm che chống nắng xung quanh chuồng nuôi; dùng lưới đen che chắn, phun nước lên mái chuồng để hạ bớt nhiệt độ.

+ Thực hiện giàn mưa, phun âm: Là hệ thống phun mưa lên nóc chuồng nuôi nhằm giảm nhiệt độ mái chuồng đối với những ngày nắng nóng gay gắt hoặc lúc trời nắng to (khi nhiệt độ bên ngoài trời lên cao trên 35⁰C). Khi phun mưa cần quan tâm đến việc tăng cường thông gió và thoát nước ở xung quanh để tránh làm tăng ẩm độ trong chuồng, tuyệt đối không phun nước trực tiếp lên đàn gia cầm.

- Chế độ chăm sóc, nuôi dưỡng:

+ Tăng cường thức ăn xanh như rau, củ, quả tươi và các loại vitamin..., tăng cường chất đạm, giảm tinh bột, mỡ, đường trong khẩu phần ăn.

+ Những đợt nắng nóng kéo dài, thực hiện chế độ chuyên bữa ăn, thức ăn tinh, thức ăn hỗn hợp thường cho ăn vào ban ngày chuyển sang cho ăn vào lúc sáng sớm hoặc chiều mát trong ngày. Về thức ăn, đảm bảo cho gia súc ăn đủ thức ăn thô xanh (trâu, bò từ 15-35kg/con/ngày và bò sữa thức ăn tinh 1-2,5 kg/con/ngày).

+ Thường xuyên có đủ nước sạch và mát cho đàn vật nuôi uống, tốt nhất nên lắp hệ thống nước uống tự động để luôn cung cấp đủ nước sạch.

+ Vào những ngày nắng nóng, pha vào nước cho gia súc, gia cầm uống các loại vitamin và các chất điện giải như B.complex, vitamin C..., nhằm tăng cường sức đề kháng cho vật nuôi.

+ Thời gian chăn thả gia súc: Buổi sáng từ 6-9 giờ; buổi chiều chăn thả muộn từ 16-18 giờ chiều. Không chăn thả gia súc ngoài trời nắng gắt trong thời gian dài; nếu nhiệt độ ngoài trời quá cao, nắng gắt nên nhốt gia súc và cho ăn tại chuồng hoặc buộc ở những nơi có cây xanh, bóng mát. Không để gia súc làm việc nặng hay làm việc quá lâu trong điều kiện thời tiết nắng nóng. Đối với trâu, bò cày: buổi sáng đi làm sớm về sớm và buổi chiều đi làm muộn, về muộn.

2. Đối với động vật thủy sản

- Đối với ao nuôi: Tẩy dọn sạch sẽ, nạo vét bùn đáy ao sau mỗi vụ nuôi, chỉ để lượng bùn vừa phải từ 15-20 cm, sau đó phơi nắng đáy ao thật kỹ trước khi đưa vào nuôi và quản lý tốt đáy ao nuôi trong quá trình nuôi. Duy trì mực nước trong ao tối thiểu từ 1,5 m trở lên, tăng cường thay nước từ 1/4 - 1/3 với các ao nuôi khi có nguồn nước đảm bảo chất lượng. Đối với những ao nước thấp không có điều kiện cấp nước có thể thả các loài cây thủy sinh như bèo tây xung quanh ao để làm chỗ trú nóng cho cá, diện tích bèo không quá 20% diện tích mặt nước ao và phải quây chặt, gọn không cho bèo trôi tản trên mặt ao ảnh hưởng oxy trong ao nuôi. Định kỳ 1- 2 lần/tháng dùng các hóa chất có tính diệt khuẩn như TCCA, YUCA hoặc IODINE hoặc vôi tạt đều trên mặt ao với liều lượng theo hướng dẫn của nhà sản xuất để tiêu diệt tác nhân gây bệnh. Sau đó ít nhất 3 ngày dùng các chế phẩm sinh học có trong danh mục cho phép của Bộ Nông nghiệp & PTNT để bổ sung vi khuẩn có lợi cho môi trường ao nuôi.

- Đối với bể nuôi: Làm mái che khung bằng kim loại, rồi phủ lưới đen lên trên để giảm ánh nắng chiếu trực tiếp xuống bể nuôi giám sóc cho cá. Sử dụng các thiết bị để sục khí, máy phun mưa để đảo nước tạo oxy, tránh hiện tượng phân tầng nước trong bể, dự phòng máy phát khi mất điện lưới quốc gia. Thường xuyên vệ sinh, siphon bể giữ môi trường nuôi được đảm bảo. Hệ thống dẫn nước nguồn vào bể, cần chôn chìm xuống cách mặt đất khoảng 20 - 30 cm đảm bảo cho nguồn nước cấp vào bể tránh tiếp xúc với ánh nắng làm tăng nhiệt độ, đặc biệt đối với cá nước lạnh (cá Tầm, cá Hôi).

- Đối với nuôi cá lồng bè: Thường xuyên vệ sinh lồng sạch sẽ và thông thoáng để lưu thông nước trong và ngoài lồng; kiểm tra tu sửa lại nhưng nơi xung yếu bảo đảm lồng vững chắc, di chuyển lồng về nơi râm mát. Nếu không di chuyển được cần hạ thấp lưới lồng xuống, đảm bảo độ sâu của lồng luôn ở mức 2,5 - 3m. Thường xuyên treo vôi hoặc các hóa chất sát trùng khác để tiêu diệt tác nhân gây bệnh.

- Biện pháp chung đối với nuôi cá ao, nuôi cá trên bể và nuôi cá lồng:

+ Tăng cường sục khí, quạt nước, bơm nước vào thời điểm từ 3h-7h sáng để tăng oxy hòa tan từ không khí vào nước, hạn chế cá nổi đầu;

+ Theo dõi chặt chẽ tình hình hoạt động của động vật thủy sản vào sáng sớm, chiều tối. Khi cá có hiện tượng nổi đầu cần thực hiện ngay các biện pháp: bơm nước mới, bật quạt nước, sục khí hoặc sử dụng oxygene để cấp cứu kịp thời.

+ Hạn chế đánh bắt, vận chuyển vào những ngày nắng nóng, khi đánh bắt và vận chuyển cá tiến hành vào sáng sớm hoặc chiều mát.

+ Tăng cường sức đề kháng cho cá bằng cách bổ sung Vitamin tổng hợp (B complex, Vitamin C) trộn vào thức ăn trong thời gian 5 - 7 ngày liên tục/1 tháng. Liều lượng theo hướng dẫn của nhà sản xuất.

+ Quản lý lượng thức ăn cho phù hợp, không để dư thừa tồn đọng lâu ngày dưới đáy ao gây lãng phí thức ăn và làm ô nhiễm nguồn nước;

+ Cho cá ăn vào sáng sớm và chiều mát. Khi nhiệt độ trên 35°C thì giảm lượng thức ăn xuống còn 1/3 so với bình thường. Ngừng cho cá ăn ở những thời điểm môi trường nước từ 39 - 40°C, khi môi trường nước ao ổn định tiếp tục cho cá ăn theo khẩu phần hằng ngày.

Trên đây là một số nội dung triển khai các biện pháp phòng chống nắng nóng cho động vật nuôi, thủy sản. Chi cục Chăn nuôi và Thú y kính đề nghị UBND các huyện, thành phố tổ chức triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Ban lãnh đạo Sở;
- Phòng Nông nghiệp & PTNT/Kinh tế các huyện, thành phố;
- Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp các huyện, TP;
- Trang thông tin điện tử Sở;
- Lưu: VT, CNTS.

CHI CỤC TRƯỞNG

Phạm Anh Hùng